

31996L0008

L 55/22

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

1996.3.6.

A BIZOTTSÁG 96/8/EK IRÁNYELVE**(1996. február 26.)a testtömegcsökkentésre szolgáló, csökkentett energiatartalmú étrendben történő felhasználásra szánt élelmiszerekről****(EGT vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a különleges táplálkozási célokra szánt élelmiszerekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1989. május 3-i 89/398/EGK tanácsi irányelvre⁽¹⁾ és különösen annak 4. cikkére,

mivel az ezen irányelvben előírányzott közösségi intézkedések nem haladják meg a 89/398/EGK irányelvben már megfogalmazott célkitűzések megvalósításához szükséges mértéket;

mivel az ezen irányelv hatálya alá tartozó termékek sokfélék, és általában megkülönböztethetők az alapján, hogy a napi étrend egészének vagy egy részének helyettesítésére szolgálnak;

mivel az ilyen termékek összetételének olyannak kell lennie, hogy az alapvető tápanyagokból a célszemélyek napi tápanyagigényét kielégítse, vagy adott esetben ezen igény jelentős részét fedezze;

mivel az utóbbi időben számos ilyen terméket fejlesztettek ki a snackek helyettesítése és a kiválasztott alapvető makro- és mikrotápanyagok bizonyos mennyiségeinek fedezése céljából; mivel e termékek alapvető összetételét egy későbbi időpontban fogadják el;

mivel ezenkívül az ezen irányelv hatálya alá tartozó termékek energiatartalmát korlátozni kell;

mivel néhány, a napi étrend teljes kiváltására szolgáló termék energiatartalma nagyon alacsony; mivel az ilyen nagyon alacsony energiatartalmú termékekre vonatkozó konkrét szabályokat egy későbbi időpontban fogadják el;

mivel ezen irányelv az e termékekkel kapcsolatos jelenlegi ismereteket tükrözi; mivel a tudomány és a technika haladásán alapuló újításokat engedélyező módosításokat a 89/398/EGK irányelv 13. cikkében megállapított eljárás szerint fogják megfogadni;

mivel a 89/398/EGK irányelv 4. cikkének (2) bekezdése alapján a különleges táplálkozási célra szánt termékek gyártása során olyan rendelkezéseket kell alkalmazni, amelyeket a Bizottság egy másik irányelvben állapít meg;

mivel a termékek gyártása során az adalékanyagok felhasználására vonatkozó rendelkezéseket a Tanács vonatkozó irányelveiben kell megállapítani;

mivel a 89/398/EGK irányelv 7. cikke alapján az ezen irányelv hatálya alá tartozó termékekre a legutóbb a 93/102/EK bizottsági irányelvvel⁽²⁾ módosított, a fogyasztók részére értékesítendő élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1978. december 18-i 79/112/EGK tanácsi irányelvben⁽³⁾ megállapított általános szabályok vonatkoznak; mivel ezen irányelv megállapítja és szükség esetén kiszélesíti a fenti általános szabályok kiegészítéseit és mentességeit;

mivel az ezen irányelv hatálya alá tartozó termékek jellege és rendeltetése különösképpen megkívánja az energia- és az alapvető tápanyagtartalmat feltüntető tápértékjelölést;

mivel a 89/398/EGK irányelv 4. cikkével összhangban az élelmiszerügyi tudományos bizottsággal konzultációt folytattak azokról a rendelkezésekről, amelyeknek feltehetően közegészségügyi vonzatuk lehet;

mivel az ezen irányelvben előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

(1) Ezen irányelv a 89/398/EGK irányelv 4. cikke értelmében vett egyedi irányelv. Ez az irányelv rögzíti a csökkentett energiatartalmú, testtömegcsökkentésre szolgáló étrendben történő felhasználásra szolgáló, különleges táplálkozási célokat kielégítő, és ekként kiserelt élelmiszerek összetételére és címkézésére vonatkozó követelményeket.

(2) A csökkentett energiatartalmú, testtömegcsökkentésre szolgáló étrendben felhasznált élelmiszerek olyan különleges összetételű ételek, amelyek a gyártó utasítása szerinti felhasználás esetén helyettesítik a teljes napi étrendet, vagy annak egy részét. E termékek két csoportba oszthatók:

⁽¹⁾ HL L 186., 1989. 6. 30., 27. o.⁽²⁾ HL L 291., 1993. 11. 29., 14. o.⁽³⁾ HL L 33., 1979. 2. 8., 1. o.

- a) a teljes napi étrend helyettesítésére szolgáló termékek;
- b) a napi étrenden belül egy vagy több étkezés helyettesítésére szolgáló termékek.

2. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy az 1. cikkben említett termékek csak abban az esetben hozhatók forgalomba a Közösség területén, ha megfelelnek az ezen irányelvben megállapított szabályoknak.

3. cikk

Ezen irányelv hatálya alá tartozó élelmiszerek megfelelnek az I. mellékletben meghatározott, összetételre vonatkozó követelményeknek.

4. cikk

Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett termékeket alkotó valamennyi összetevőt értékesítéskor ugyanabba az egy csomagba kell beletenni.

5. cikk

(1) A termék a következő néven kerül kereskedelmi forgalomba:

- a) az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontja alá tartozó termékek esetében: „Testtömegcsökkentés céljára szolgáló, teljes napi étrendet helyettesítő élelmiszer”;
- b) az 1. cikk (2) bekezdésének b) pontja alá tartozó termékek esetében: „Testtömegcsökkentés céljára szolgáló, a napi étrend egy részét helyettesítő élelmiszer”.

(2) Az érintett termékek címkézése a 79/112/EGK irányelv 3. cikkében előírt adatok mellett a következő kötelező adatokat tünteti fel:

- a) a használati utasítás szerint elkészített, fogyasztásra kész termék meghatározott mennyiségére vetített energiatartalom kJ-ban és kcal-ban kifejezve, valamint fehérje-, szénhidrát- és zsírtartalom számszerű formában kifejezve;
- b) az ásványi anyagok és vitaminok átlagos mennyisége, amelyre az I. melléklet (5) bekezdése követelményeket állapít meg, a használati utasítás szerint elkészített, fogyasztásra kész terméknek meghatározott mennyiségére vetített számszerű formában kifejezve. Ezenkívül az 1. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett termékek esetében az I. melléklet 5. pontjában található táblázatban felsorolt vitaminokra és ásványi anyagokra vonatkozó információt ugyancsak a 90/496/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ mellékletében megadott értékek százalékában kell kifejezni;
- c) adott esetben az étel helyes elkészítésére vonatkozó tájékoztatás, valamint a használati útmutatások betartásának fontosságát hangsúlyozó felirat;
- d) ha egy, a gyártó utasításainak megfelelően alkalmazott termék napi 20 g-nál több poliol fogyasztását eredményezi,

akkor figyelemztetést arra, hogy az élelmiszernek hashajtó hatása lehet;

- e) a megfelelő napi folyadékmennyiség fogyasztásának jelentőségét hangsúlyozó felirat;
- f) az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett termékek esetében:
 - i. annak feltüntetése, hogy a termék valamennyi alapvető tápanyagból fedezi a teljes napi mennyiséget;
 - ii. annak feltüntetése, hogy a terméket orvosi ajánlás hiányában legfeljebb három hétig szabad használni;
- g) az 1. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett termékek esetében annak feltüntetése, hogy a termékek csak akkor felelhetnek meg rendeltetésüknek, ha csökkentett energiatartalmú étrendnek csupán egy részét képezik, és hogy az ilyen étrendben más élelmiszereknek is szerepelniük kell.

(3) Az érintett termékek címkézése, reklámozása és megjelenítése semmilyen módon nem utalhat a használatuk révén elérhető súlycsökkenés arányára vagy nagyságára, az éhségérzet csökkenésére vagy a jóllakottság érzésének fokozására.

6. cikk

A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 1997. szeptember 30-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

E törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket úgy alkalmazzák, hogy azok:

- 1997. október 1-jétől lehetővé tegyék az ezen irányelvnek megfelelő termékek forgalmazását;
- 1999. március 31-től kezdődő hatállyal megtiltsák azon termékek forgalmazását, amelyek nem felelnek meg az ezen irányelvben foglaltaknak.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

7. cikk

Ez az irányelv az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon lép hatályba.

8. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1996. február 26-án.

a Bizottság részéről

Martin BANGEMANN

a Bizottság tagja

⁽¹⁾ HL L 276., 1990. 10. 6., 40. o.

I. MELLÉKLET

A CSÖKKENTETT ENERGIATARTALMÚ, TESTTÖMEGCSÖKKENTÉSRE SZOLGÁLÓ ÉLELMISZEREK ÖSZSZETÉTELÉRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

A követelmények a fogyasztásra kész állapotban forgalmazott, vagy a gyártó utasításai szerint fogyasztásra elkészített termékekre vonatkoznak.

1. Energia

- 1.1. Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett bármely termék által biztosított energia a teljes napi adagban legalább 3360 kJ (800 kcal), ugyanakkor legfeljebb 5040 kJ (1200 kcal).
- 1.2. Az 1. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett bármely termék energiatartalma adagonként legalább 840 kJ (200 kcal), ugyanakkor legfeljebb 1680 kJ (400 kcal).

2. Fehérje

- 2.1. Az 1. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontjában említett termékek teljes energiatartalmának legalább 25 %-a, de legfeljebb 50 %-a származik fehérjéből. Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett termékekben található fehérje mennyisége legfeljebb 125 g.
- 2.2. A fehérjével kapcsolatos fent említett rendelkezések olyan fehérjére vonatkoznak, amelynek kémiai indexe megegyezik a II. mellékletben megadott FAO/WHO (1985) referenciafehérje kémiai indexével. Ha a kémiai index alacsonyabb a referenciafehérje 100 %-ánál, akkor a fehérje megengedett legalacsonyabb értékei ennek megfelelően emelkednek. A fehérje kémiai indexe minden esetben a referenciafehérjére vonatkozó érték legalább 80 %-a.
- 2.3. „Kémiai index”: a tesztfehérje alapvető aminosavainak mennyisége és a referenciafehérjében található megfelelő aminosavak mennyisége közti legalacsonyabb arány.
- 2.4. Aminosavak hozzáadása minden esetben kizárólag a fehérjék tápértékének feljavítása céljából megengedett, és az is csak az ehhez szükséges arányban.

3. Zsírok

- 3.1. A zsírból származó energia a termék teljes energiatartalmának legfeljebb 30 %-a.
- 3.2. Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett termékek esetében a (gliceridek formájában levő) linolsav mennyisége legalább 4,5 g.
- 3.3. Az 1. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett termékek esetében a (gliceridek formájában levő) linolsav mennyisége legalább 1 g.

4. Élelmi rost

Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett termékek élelmirost-tartalma a teljes napi adagban legalább 10 g, ugyanakkor legfeljebb 30 g.

5. Vitaminok és ásványi anyagok

- 5.1. Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett termékek a teljes napi étrendnek legalább

100 %-ban fedezik az 1. táblázatban megadott vitamin- és ásványianyag-tartalmát.

- 5.2. Az 1. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett termékek legalább 30 %-ban fedezik egy-egy étkezésnek a táblázatban előírt vitamin- és ásványianyag-tartalmát, azonban az e termékekben egy étkezés során bevitt kálium mennyisége legalább 500 mg.

TÁBLÁZAT

A-vitamin	(μg RE)	700
D-vitamin	(μg)	5
E-vitamin	(mg-TE)	10
C-vitamin	(mg)	45
Tiamin	(mg)	1,1
Riboflavin	(mg)	1,6
Niacin	(mg-NE)	18
B ₆ -vitamin	(mg)	1,5
Folát	(μg)	200
B ₁₂ -vitamin	(μg)	1,4
Biotin	(μg)	15
Pantoténsav	(mg)	3
Kalcium	(mg)	700
Foszfor	(mg)	550
Kálium	(mg)	3100
Vas	(mg)	16
Cink	(mg)	9,5
Réz	(mg)	1,1
Jód	(μg)	130
Szelén	(μg)	55
Nátrium	(mg)	575
Magnézium	(mg)	150
Mangán	(mg)	1

II. MELLÉKLET

AMINOSAV KÖVETELMÉNYTÁBLA ⁽¹⁾

	g/100 g fehérje
Cisztin + metionin	1,7
Hisztidin	1,6
Izoleucin	1,3
Leucin	1,9
Lizin	1,6
Fenil-alanin + tirozin	1,9
Treonin	0,9
Triptofán	0,5
Valin	1,3

⁽¹⁾ Egészségügyi Világszervezet. Az energia- és fehérjetartalommal szemben támasztott követelmények. A FAO/WHO/UNU együttes ülésén készült jelentés. Genf: Egészségügyi Világszervezet, 1985. (WHO Technikai Jelentések Sorozata, 724).